

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 9P/24/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421202691
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Valent
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6421202691.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Valentom vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: mal. G. D., L.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, dieťa rodičov: matka: J.. D. J.Š., O.. J., L.. XX.XX.XXXX, P. J. G. XXX, XXX XX G., v konaní zastúpená: JUDr. Mgr. Viliam Kutenič, LL.M., advokát so sídlom SNP 147, 965 01 Žiar nad Hronom a otec: C.. G. D., L.. XX.XX.XXXX, P. J. B.. D. XXXX/XX, XXX XX J. Š.P., o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

Súd u p r a v u j e styk otca C.. G. D., L.. XX. XX. XXXX s maloletým dieťaťom G. D., L.. XX. XX. XXXX tak, že otec je o p r á v n e n ý sa s maloletým dieťaťom stretávať počnúc prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku v rozsahu dvoch hodín raz za dva týždne, celkovo v rozsahu štyroch hodín mesačne na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny príslušnom podľa bydliska maloletého dieťaťa za prítomnosti kvalifikovaného pracovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a matky maloletého dieťaťa s tým, že termín styku u r č í Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa bydliska maloletého dieťaťa tak, aby rodičia maloletého dieťaťa boli informovaní aspoň 5 dní vopred.

Matka maloletého dieťaťa J.. D. J. j e p o v i n n á maloleté dieťa na styk s otcom riadne a včas pripraviť a otcovi styk s dieťaťom umožniť.

Súd u k l a d á rodičom maloletého dieťaťa a maloletému dieťaťu povinnosť podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov na rozvíjanie zdravého vzťahu medzi rodičmi a maloletým, v súčinnosti s Centrom pre deti a rodiny L. J., na obdobie 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

Týmto rozsudkom sa m e n í a výroky V., VI. rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 24P/18/2019-477 zo dňa 12.02.2021 o úprave styku otca s maloletým dieťaťom.

Štát n e m á nárok na náhradu trov konania.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletého dieťaťa prostredníctvom splnomocneného advokáta podala na tunajší súd dňa 07.09.2021 návrh na začatie konania, ktorým sa domáhala zmeny predchádzajúceho súdneho

rozhodnutia (Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 24P/18/2019) v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, v časti uloženej povinnosti pre matku informovať otca o aktuálnom zdravotnom stave a absolvovaní lekárskeho vyšetrení a priebehu školskej dochádzky maloletého dieťaťa a súčasne sa domáhala zmeny výšky vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu a požadovala zvýšenie vyživovacej povinnosti zo sumy 200,- € mesačne na sumu 250,- € mesačne, počnúc dňom podania návrhu na začatie konania.

Matka návrh na začatie konania odôvodňovala tým, že v rámci rozvodového konania bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti, otcovi bola uložená vyživovacia povinnosť a súčasne bolo rozhodnuté o úprave styku otca s maloletým dieťaťom tak, že otec bol oprávnený stretávať sa po dobu prvých troch mesiacov s maloletým dieťaťom odo dňa právoplatnosti rozhodnutia v konaní 24P/18/2019, raz za dva týždne v rozsahu 4 hodín mesačne a to na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a po uplynutí uvedenej doby, styk otca s dieťaťom bol upravený tak, že otec je oprávnený sa s maloletým dieťaťom stretávať každú stredu v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý páry víkend v nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod. Súčasne od 01.07.2021 otec bol oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom bez prítomnosti matky, a to každú stredu a každú druhú nedeľu.

Matka v návrhu na začatie konania tvrdila, že syn za akýchkoľvek okolností odmieta realizovať styk s otcom. Od času posledného rozhodovania sa zmenili pomery na strane maloletého dieťaťa a maloletý G. absolvoval pedopsychiatrické vyšetrenia, ktoré sa realizovali z dôvodu, že každé stretnutie s otcom mu spôsobovalo nespavosť, stres, strach. Pri pohľade na otca dieťa reagovalo hystericky a i detský psychiater (MUDr. Fíziková), ktorého maloletý navštevuje, skonštatoval u dieťaťa úzkostné depresívne symptomatické stavy s tým, že takéto stavy pre dieťa sú až traumatizujúce.

Matka v návrhu zdôraznila, že ešte pred podaním návrhu v danej právnej veci dňa 08.07.2021 podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala upraviť dočasne pomery týkajúce sa styku otca s maloletým dieťaťom, kde súd rozhodol tak, že takýto návrh zamietol. Napriek tejto skutočnosti matka podaním tohto návrhu na začatie konania sa snaží riešiť celú situáciu, i s prihliadnutím na prioritný záujem maloletého dieťaťa, odporúčania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica za účelom prijatia ďalších opatrení, keďže reálne styk otca s maloletým dieťaťom ako bol upravený v rámci rozvodového konania na dobu uplynutím štvrtého kalendárneho mesiaca nasledujúci po právoplatnosti rozvodového rozsudku tak, že maloletý je oprávnený s otcom sa stretávať každý týždeň v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý páry kalendárny týždeň v nedeľu v čase od 09.00 hod. do 18.00 hod. sa nerealizuje. Naopak dochádzala len k prehlbovaniu existujúcich konfliktov.

Matka v návrhu tiež zdôraznila, že i samotný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny navrhol priebeh stretnutí v Centre pre deti a rodiny s tým, že takéto stretnutie by prebiehalo za prítomnosti odborníka z odboru psychológie, ktorý by maloleté dieťa pred samotným stykom s otcom, na styk s otcom pripravil, následne by styk maloletého dieťaťa s otcom bol realizovaný práve za prítomnosti aj odbornej spôsobilé osoby.

Matka súčasne návrhom na začatie konania sa domáhala aj zrušenia uloženej jej povinnosti informovať otca o aktuálnom zdravotnom stave, lekárskeho vyšetrení, priebehoch školskej prípravy a výsledkoch formou mailu s argumentáciou, že otec maloletého dieťaťa nejaví žiadny záujem o maloleté dieťa. Na informácie, ktoré mu matka poskytuje nereaguje, resp. takéto informácie považuje za nedostatočné. Podľa názoru matky tiež frekvencia informovania otca formou emailu ako jej to bolo uložené v rámci rozvodového konania je nadbytočná, práve z dôvodu, že otec o synov zdravotný stav a jeho školský prospech neprejavuje skutočný záujem.

Návrhom na začatie konania matka tiež požadovala zvýšenie vyživovacej povinnosti zo sumy 200,- € mesačne na sumu 250,- € mesačne počnúc dňom podania návrhu na začatie konania s odôvodnením, že u maloletého dieťaťa došlo k zvýšeniu výdavkov, keďže maloletý má detskou psychiatričkou predpísanú ďalšiu liečbu, zvýšili sa výdavky na medikamentnú liečbu u dieťaťa 20,- € mesačne, zvýšené výdavky u maloletého sú tiež v súvislosti s mimoškolskými aktivitami (návšteva umeleckej školy), a taktiež v súvislosti s nutnosťou dochádzania do detskej psychiatrickej ambulancie MUDr. Fízikovej z miesta bydliska (G.) K. C. Ž. L. Y..

2. Po začatí konania v danej právnej veci otec maloletého dieťaťa podal na tunajší súd dňa 20.09.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zmeny úpravy styku maloletého G. D., ktorý návrh odôvodňoval tým, že snahou matky je dlhodobo zamedziť a neumožniť realizovať riadny styk otca s maloletým dieťaťom napriek tomu, že samotný maloletý ešte v auguste roku 2020 deklaroval záujem o stretávanie sa s otcom. Súd v konaní 6P/129/2021 uznesením zo dňa 07.10.2021 rozhodol tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca C.. G. D. D. C.. G. D. tak, že otec je oprávnený sa s maloletým dieťaťom stretávať v rozsahu 2 hodín raz za dva týždne, celkovo v rozsahu 4 hodín mesačne, a to na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny J. Š. za prítomnosti kvalifikovaného pracovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny do právoplatného skončenia vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 9P/24/2021.

3. Uznesením sp. zn. 9P/24/2021 - 34 zo dňa 22.09.2021 súd konanie v časti návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti vylúčil na samostatné konanie, keďže lustráciou pri rozhodovacej činnosti súd zistil, že na tunajšom súde sa vedie konanie pod sp. zn. 6P/67/2021 o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa a súd dospel k záveru, že pre rozhodovanie o návrhu matky na zvýšenie výživného a návrhu otca na zníženie výživného, kde existuje rovnaký právny základ, nie je hospodárne viesť samostatné konanie o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti a návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti, a preto súd vylúčil návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti na samostatné konanie a o takom návrhu následne súd konal v konaní o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti pod sp. zn. 6P/67/2021, ktoré konania boli spojené.

4. Otec maloletého dieťaťa jednak v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o ktorom súd rozhodol uznesením v konaní vedenom pred tunajším súdom pod sp. zn. 6P/129/2021 dňa 07.10.2021, ako i k vyjadreniu k návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností zo dňa 22.11.2021 poukazoval chronologicky na vývoj udalostí, ktoré predchádzali samotnému rozvodu rodičov maloletého dieťaťa odkazoval na trestné oznámenia, ktoré sa vedú a trestné konania na základe podnetov rodičov maloletého dieťaťa a súčasne spochybňoval tvrdenia matky o tom, že existuje akýkoľvek dôvod pre to, aby bolo rozhodnuté o zmene úpravy styku otca s maloletým dieťaťom spôsobom, že počnúc prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku 24P/18/2019 (deň právoplatnosti 16.05.2020) je otec oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý kalendárny týždeň v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý párný kalendárny týždeň v nedeľu v čase od 09.00 hod. do 18.00 hod.

Naopak otec uviedol, že vzhľadom na okolnosti, ktoré nastali na jeho strane a to najmä v dôsledku zmeny jeho bydliska (J.) žiadal upraviť styk s maloletým dieťaťom tak, že je oprávnený s dieťaťom sa stretávať každý kalendárny týždeň, jednak v stredu v čase od 16.00 do 18.00 hod. a každý tretí víkend v mesiaci v čase od piatku 18.00 hod. do nedele 18.00 hod. Vo svojom písomnom vyjadrení otec odkázal a zdôrazňoval na okolnosť, že matka mu komplikuje vzťah s maloletým dieťaťom od októbra 2019 znemožňuje riadne stretávanie sa s maloletými dieťaťom akoukoľvek formou, a preto po dobu 2,5 roka reálne otec normálnym spôsobom nerealizoval styk s maloletým dieťaťom a zdôrazňoval, že dieťa je pod výrazným vplyvom svojej matky. V tejto súvislosti otec odkázal na to, že podľa jeho názoru ideálnym spôsobom je realizovať styk počas dlhšieho časového úseku, t. j. víkendu, aby bolo možné formou zážitkov s maloletým dieťaťom budovať vzťah medzi otcom a maloletým dieťaťom. Otec v tejto súvislosti odkázal i na svoj nepriaznivý zdravotný stav a dlhodobú práceneschopnosť, ktorá pretrváva od augusta 2021.

5. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica v správe o šetrení pomerov zo dňa 22.11.2021 uviedol, že vzťahy a komunikácia rodičov maloletého dieťaťa, o ktoré v konaní ide sú naďalej ovplyvnené predchádzajúcimi konfliktami, ktoré negatívne vplyvajú na celkovú prácu i s rodičmi v rámci realizovania východného opatrenia, ktoré bolo uložené rodičom maloletého dieťaťa v rámci rozvodového konania. Kolízny opatrovník uvádzal, že podľa tvrdení matky stretávanie maloletého s otcom negatívne vplyva na psychický stav maloletého dieťaťa, napriek tomu otec naďalej deklaruje svoj záujem o stretávanie sa so synom. Má odlišnú predstavu o forme a dĺžke priebehu stráveného času s maloletým dieťaťom, vyjadrenia oboch rodičov rámci šetrenia si protirečia, dochádza k vzájomnému obviňovaniu sa za konfliktné situácie. Predstavy o budovaní vzťahu medzi otcom a dieťaťom sú diametrálne rozdielne u matky ako i u otca, a preto je náročné dosiahnuť i úspešnosť výchovného opatrenia, ktoré bolo uložené rodičom. Kolízny opatrovník uvádzal, že i v správe Centra pre deti a rodiny, kde sa realizuje výchovné opatrenie, je konštatované navrhovanie vykonanie posudku

súdneho znalca tak na rodičov, ako i na maloleté dieťa a to z dôvodu, aby sa predišlo prípadnému opakovanému negatívne vplyvu na maloleté dieťa. Kolízny opatrovník doporučil, aby bol prizvaný znalec z odboru psychológie a psychiatrie za účelom posúdenia súčasného prežívania kontaktu otca s maloletým dieťaťom ako i schopnosti oboch rodičov reálne vnímať potreby maloletého dieťaťa.

6. Súd vo veci realizoval dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, výsluchom otca, výsluchom samotného maloletého dieťaťa, oboznámil sa so správami o šetrení pomerov, ktoré súdu poskytol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, odbor sociálnych vecí a rodiny, s lekáskymi správami detskej psychiatrickej ambulancie MUDr. Ivety Fízikovej vzťahujúcim sa k psychiatrickým vyšetreniam maloletého dieťaťa, s oznámením PhDr. Anny Šetinovej, Csc, klinický psychológ o priebehu poskytovania starostlivosti pre maloleté dieťa, správou Centra pre deti a rodiny Nová Baňa zo dňa 16.12.2021 o priebehu stretnutí s rodičmi maloletého dieťaťa v rámci realizovania uloženého výchovného opatrenia, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, odbor sociálnych vecí a rodiny zo dňa 27.04.2022, znaleckým posudkom znalkyne MUDr. Evy Garajovej, znalkyne z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvie psychiatrie, ktorý vypracovala z poverenia súdu pod číslom 14/2022 dňa 30.05.2022, s pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 24P/18/2019, rozhodnutiami tunajšieho súdu sp. zn. 6P/129/2021 zo dňa 07.10.2021, rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom 25C/7/2022, 23P/23/2020 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

7. Maloleté dieťa, o ktoré v konaní ide, pochádza z manželstva J. D. J. S. C. G. D., ktoré bolo rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 24P/18/2019-477 zo dňa 12.02.2021 rozvedené, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.03.2021, kde v rámci rozvodového konania boli upravené i rodičovské práva a povinnosti tak, že maloletý G. na čas po rozvode bol zverený do osobnej starostlivosti matke, otec bol zaviazaný k prispievaniu výživného sumou 200,- € mesačne odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, súd upravil styk otca s dieťaťom tak, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletým počas obdobia troch mesiacov počnúc prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozhodnutia v rozsahu dvoch hodín raz za dva týždne, v celkovom rozsahu štyroch hodín mesačne, na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, príslušnom podľa bydliska maloletého dieťaťa za prítomnosti kvalifikovaného pracovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny s tým, že termín stretnutia určí úrad príslušný podľa bydliska maloletého dieťaťa tak, aby rodičia boli informovaní aspoň 5 dní vopred, následne rozsudok upravil styk otca s maloletým dieťaťom počnúc prvým dňom 4. kalendárneho mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti takéhoto rozhodnutia tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý týždeň v stredu v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. a každý párny kalendárny týždeň v nedeľu od 09.00 hod. do 18.00 hod. Súčasne súd rodičom maloletého dieťaťa uložil výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobovať sa sociálnemu a odbornému poradenstvu ambulantnou formou na obdobie 12-tich mesiacov. Týmto rozsudkom súčasne súd uložil i povinnosť matke informovať otca o aktuálnom zdravotnom stave maloletého dieťaťa, lekárskech vyšetreniach ako i školských výsledkoch a to formou emailu s frekvenciou jedenkrát za dva týždne. Takémuto rozhodnutiu predchádzali iné rozhodnutia, ktoré upravovali práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu ešte v čase trvania manželstva, ktoré boli realizované rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 23P/23/2020 zo dňa 21.10.2020 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11CoP/4/2021 zo dňa 25.02.2021. V iných konaniach vedených pred tunajším súdom, okrem iného, v konaní 25C/7/2020 uznesením zo dňa 12.03.2020 v spojitosti s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoE/1/2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým uložil súd otcovi maloletého dieťaťa nevstupovať do obydlika matky. Z ďalších listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise, resp. v pripojenom súdnom spise 24P/18/2019 (potvrdenia Okresného riaditeľstva PZ Žiar nad Hronom je zrejmé, že na základe trestných oznámení prebiehalo viac trestných konaní a došlo i vzneseniu obvinenia otcovi maloletého dieťaťa pre trestné stíhanie prečinu nebezpečného prenasledovania s tým, že na tunajšom súde sa vedie i konanie na základe podanej obžaloby vo vzťahu k otcovi maloletého dieťaťa pod sp. zn. 1T/110/2018 pre prečin ublíženia na zdraví, kde poškodený je I. J., syn matky maloletého G. D., ktoré konanie nie je ukončené. Z takýchto listinných dôkazov je nutné konštatovať, že vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa sú dlhodobo vážnym spôsobom narušené, rodičia prakticky nekomunikujú, čo sa prejavuje i v tom, že kontakt otca s maloletým dieťaťom bol realizovaný v auguste 2021.

8. Z výsluchu matky maloletého dieťaťa súd zistil, že dôvodom, prečo sa matka domáha zmeny úpravy styku otca s maloletým dieťaťom je skutočnosť, že samotný maloletý nie je schopný realizovať samostatne styk s otcom. Predložila súdu potvrdenie PhDr. Anny Šetinovej, klinickej psychologičky, ktorá zabezpečuje pedopsychiatrickú starostlivosť od roku 2017 a zdôrazňovala, že i keď dieťa reálne

styk s otcom nerealizuje, tento odmieta, otec si kontakt s dieťaťom vynucuje. Podľa lekárskeho správy (MUDr. Ivety Fízikovej, detskej psychiatričky) je zrejme, že maloletý sa otca bojí, má z neho strach, dieťa pokiaľ realizovalo styk s otcom (august 2018) otca odmietalo, pričom i s predložených lekárskeho správ, podľa matky, spúšťačom takéhoto strachu a odmietania dieťaťa osoby otca je nevhodný spôsob správania sa otca počas spoluzitia v minulosti. Matka zdôrazňovala, že sa snaží vplývať na maloletého a uvádzala množstvo dôvodov maloletému dieťaťu, aby dieťa bolo pripravené na styk s otcom, avšak dieťa radikálne kontakt s otcom a styk odmieta.

9. Na pojednávaní dňa 30.11.2021 otec maloletého dieťaťa vyjadril nesúhlas s návrhom matky na zmenu úpravy styku, a tiež nesúhlas so zrušením uloženej informačnej povinnosti pre matku, zdôrazňoval, že styk s maloletým dieťaťom nerealizoval jednak z dôvodu správania sa samotnej matky, a tiež z objektívnych dôvodov, keďže sa mu náhle zhoršil zdravotný stav. Je dlhodobo práceneschopný, a preto styk s dieťaťom nerealizoval v období mesiacov júl, august, september, október 2021 v určenom čase v stredu, a tiež z dôvodu, že zmena pomerov u neho nastala tým, že aktuálne je bytom blízko J. a je hospitalizovaný dennou formou. Zdôraznil však, že styk s dieťaťom realizoval na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, v prítomnosti pracovníčky (C.), dostal v rámci výchovného opatrenia manuál z Centra pre deti a rodiny Nová Baňa, so sídlom v Banskej Štiavnici, kde sa podrobuje výchovnému opatreniu k otázke odborného poradenstva a takýmto manuálom bol upovedomený o tom, že má zotrvať na osobnom stretnutí s maloletým dieťaťom, i pokiaľ dieťa s ním bude kontakt odmietať. Otec vypovedal, že aktívne komunikuje aj v súčasnej dobe s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny za účelom realizovania styku s maloletým dieťaťom aspoň v rozsahu vydaného neodkladného opatrenia tunajším súdom v konaní 6P/129/2021. Nesúhlasil s návrhom matky, ktorá má úmysel zamedziť otcovi stretávať sa s dieťaťom a to spôsobom, aby otec vzhľadom na zdravotný stav maloletého dieťaťa, ktorý matka deklaruje lekárskeho potvrdeniami, vymizol zo života maloletého na obdobie 6 mesiacov. Súčasne otec žiadal, aby mu bol upravený styk s maloletým tak, že tento bude realizovať bez prítomnosti matky, keďže je zrejme, že maloletý je pod výrazným vplyvom matky D. J.W..

10. Vzhľadom na vek maloletého dieťaťa a jeho mentálnu vyspelosť, súd zisťoval i názor samotného maloletého dieťaťa výsluchom, ktorý bol realizovaný v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica dňa 13.12.2021, i s prihliadnutím na nepriaznivý zdravotný stav maloletého dieťaťa (znížená mobilita). Z výsluchu súd zistil, že maloletý je žiakom Základnej školy v obci J. J., v štvrtom ročníku, kde povinnej školskej dochádzke sa podrobuje individuálnou formou. Súd zistil, že okrem povinnej školskej dochádzky maloletý vyvíja i mimoškolské aktivity. Navštevuje základnú umeleckú školu v J. Š.P., v odbore hra na husle. Zaujíma sa o stavebnice Lego a aktuálne žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a starším bratom I.. Maloletý deklaroval, že nechce byť s otcom, uvádzal dôvod, že otca sa bojí, uvádzal dôvod, že otec ho klame ako i to, že otca sa bojí z dôvodu, že tento ho v minulosti bil. Maloletý počas výsluchu uvádzal ďalšie dôvody konfliktov, ktoré vznikali v čase spoluzitia matky a otca a na otázky sudcu uviedol i akým spôsobom bol realizovaný posledný kontakt a styk otca s maloletým dieťaťom a ozrejmil, že počas stretnutia si otec maloletého fotil, napriek tomu, že niekoľkokrát upozornil otca, že si to nepraje, keďže takéto správanie bolo nepríjemné. Spontánne maloletý počas výsluchu ozrejmil sudcovi situáciu počas kontaktu s otcom v rodinnom dome, v ktorom maloleté dieťa žije, počas ktorého kontaktu došlo k nezhodám a nedorozumeniam, ktoré podľa tvrdení maloletého dieťaťa vyvolával otec. Na otázky sudcu ohľadom popisu priebehu kontaktu maloletého s otcom počas stretnutia maloletý uviedol, že počas celého stretnutia s otcom tomuto nepovedal ani jedno slovo. Maloletý nevedel odpovedať na otázku ako často a koľkokrát od roku 2019 kedy matka a otec ukončili vzájomné spoluzitie sa s otcom stretol.

11. Na pojednávaní konanom dňa 08.02.2022 súd vypočul ako svedkov C.. K. T. S. C.. L. K.. Oboznámil sa tiež so správou Centra pre deti a rodiny Nová Baňa, pracovisko Banská Štiavnica zo 16.12.2021. Vypočuté svedkyne vo svojich svedeckých výpovediach uvádzali, akým spôsobom sa realizuje výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu ambulantnou formou v zariadení Centra pre deti a rodiny Nová Baňa v zmysle rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 24P/18/2019, ktoré výchovné opatrenie bolo uložené samotným rodičom maloletého dieťaťa ako i maloletému. Svedkyňa C.. K. T. vypovedala, že v rámci poradenského procesu neboli realizované stretnutia otca s maloletým dieťaťom, ale poradenský proces sa týkal výslovne rodičov maloletého dieťaťa, a na požiadanie príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny bola vyhotovená i správa z takéhoto poradenského procesu, s konkrétnymi termínmi jednotlivých stretnutí i so závermi, ktorá bola zaslaná súdu. Počas poradenského procesu bolo realizované celkovo 18

stretnutí, z toho 17 individuálnych a jedno spoločné stretnutie rodičov maloletého. I keď rodičom bolo navrhované opakovane spoločné stretnutie za prítomnosti pracovníkov centra, takýto návrh bol využitý len jedenkrát a stretnutie týmto spôsobom sa realizovalo 29.11.2021. Bolo realizovaných niekoľko pokusov o nadviazanie rozhovoru s maloletým G. za prítomnosti matky, pričom spočiatku maloleté dieťa nekomunikovalo, neskôr sa len negatívne vyjadrovalo na adresu otca. Svedkyňa uvádzala, že obaja rodičia striktné zotrvali na svojich postojoch a počas celého poradenského procesu bol tento realizovaný individuálne. Svedkyňa tiež uviedla, že nevie akým spôsobom rodičia plnia úlohy, ktoré im boli zadané, keďže splnenie úloh nebolo vyhodnocované.

Ďalej v konaní ako svedok bola vypočutá C.. L. K., ktorá identicky ako svedkyňa T. vypovedala, že len jedenkrát sa uskutočnilo spoločné stretnutie s rodičmi, kde prebehla vzájomná komunikácia, kde zotrvali rodičia každý na rozdielnych postojoch. Podľa svedkyne ciele poradenstva naplnené neboli, i keď poradenstvo bolo poskytované.

12. Znalčka MUDr. Eva Garajová, ktorú súd poveril vyhotovením znaleckého posudku ako znalčku z odvetvia zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria vo svojom znaleckom posudku, ktorý bol súdu zaslaný dňa 30.05.2022 pod číslom 14/22 konštatovala, že dieťa má silne pozitívny vzťah k svojej matke, ktorá je kľúčovou osobou v jeho živote a dieťa ju považuje za spoľahlivo zabezpečujúcu osobu jeho životné potreby, starostlivosť a vytvára pre dieťa citové zázemie. Znalčka tiež uviedla, že k svojmu otcovi dieťa aktuálne prejavuje negatívny postoj a prežíva výchovné pôsobenie a citové prejavy zo strany otca vo vzťahu k nemu negatívne s tým, že reaguje strachom a otca odmieta. Súčasne znalčka odpovedala na otázku, že dieťa dokáže zaujať objektívny postoj k svojmu otcovi, netrpí žiadnou duševnou chorobou ani poruchou, ktorá by spôsobovala nemožnosť takýto objektívny postoj k vzťahovým osobám a udalostiam zo strany dieťaťa zaujať a aj po rozumovej stránke je dieťa primerane vyvinuté a dostatočne zachované i pamäťové schopnosti. Znalčka tiež konštatovala, že v rámci znaleckého dokazovania nezistila okolnosť, že by dieťa bolo pri vytváraní svojho postoja vo vzťahu k otcovi významne ovplyvňované matkou. Avšak uviedla tiež, že vzhľadom na nepriaznivé a pretrvávajúce konfliktné vzťahy rodičov je vhodná psychoterapeutická, resp. poradenská práca s rodičmi. Príčinu odmietania dieťaťa otca znalčka označila tak, že zo strany dieťaťa to vyplýva hlavne z jeho vlastných zážitkov a nie je príčina odmietania otca daná tým, že dieťa ovplyvňuje matka. Vzhľadom na aktuálny postoj a zdravotný stav maloletého dieťaťa znalčka deklarovala, že stretávanie maloletého s otcom v súčasnosti môže vyvolávať negatívne, až skratové reakcie s tým, že duševný vývoj maloletého dieťaťa pri styku s otcom bude závisieť najmä od správania sa otca a akceptovaní aktuálneho psychického stavu dieťaťa otcom. Znalčka vyslovene za nevhodné označila vynucovanie si kontaktu otca s dieťaťom, dehonestáciu a obviňovanie matky zo strany otca a zdôraznila potrebu postupného citlivého vytvárania kontaktu otca s maloletým dieťaťom v súčasnej dobe určite v prítomnosti matky a prítomnosti psychologickú asistencie. Znalčka v tejto súvislosti uviedla, že aktuálne vzhľadom na to, že dieťa je výrazne negatívne ladené voči otcovi, nie je predpoklad, že otec maloletého dieťaťa by dokázal zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť dieťaťu, a preto je potrebná počas realizácie styku otca s dieťaťom prítomnosť matky. Dieťa i vzhľadom na aktuálny psychický stav keďže trpí emočnou poruchou, v popredí je separačná úzkosť (strach z odlúčenia matky a jej zdravia), depresívna porucha správania, u dieťaťa je zvýšená sekundárna traumatizácia, ktorá vyplýva v jeho prežívaní nátlaku nielen zo strany otca, ale i inštitúcií, nie je u dieťaťa možné vylúčiť skratové konanie, pokiaľ by sa postupovalo spôsobom, že sa bude stretávať s otcom ako to navrhuje, a preto znalčka uviedla, že v súčasnosti nie je schopné dieťa samostatného styku s otcom a výslovne doporučila upraviť styk otca s maloletým dieťaťom v prítomnosti matky, a to v indiferentnom prostredí. K osobnostiam rodičov maloletého dieťaťa znalčka konštatovala u otca osobnosť egocentricky zameranú, impulzívne reagujúcu, so silne negatívnym nastavením voči matke, u matky o osobnosť javiacu úzkostné rysy so silnou citovou väzbou na dieťa, charakteru až hyperprotektívneho. Po citovej stránke osobnosť matky podľa znalčky je primerane disponovaná, vybavená schopná zabezpečiť dieťaťu potrebné citové zázemie. Osobnosť samotného maloletého dieťaťa znalčka hodnotila so zvýšenou pohotovosťou k úzkostnému reagovaniu. Na osobnostnej výbave sa podieľajú faktory častej chorobnosti od ranného veku dieťaťa, s prítomnosťou ADHD, s adekvátnou rozumovou vyspelosťou, avšak menej emočnou zrelosťou, s úzkostne fixovanou osobnosťou na osobu matky.

13. Súd vec právne posúdil:

Podľa Článku 5 Zákona o rodine (Zák. č. 36/2005 Z. z. v platnom znení), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä:

- a) Úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) Bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) Ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) Okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) Ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) Podmienky na zachovanie identity dieťaťa na rozvoj schopnosti a vlôh dieťaťa,
- g) Názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) Podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) Využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine (ďalej len ZoR), ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 25 ods. 3 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

Podľa § 25 ods. 4 ZoR, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 36 ods. 1 ZoR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 37 ods. 2 písm. d) ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Podľa § 37 ods. 7, ods. 8 ZoR, Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

14. V prejednávanej veci medzi účastníkmi konania spornou otázkou bol rozsah úpravy styku oprávneného rodiča (otca) s maloletým dieťaťom, kedy matka sa domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletým dieťaťom ako bola realizovaná v rámci rozvodového konania Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom 24P/18/2019 zo dňa 12.02.2021. Matka samotný návrh odôvodňovala zdravotným stavom maloletého dieťaťa a deklarovala predloženými lekáarskymi správami (detský psychiater) to, že styk maloletého s otcom maloleté dieťa traumatizuje, dieťa počas stretnutí s otcom sa necíti bezpečne, prejavuje vo vzťahu k osobe otca strach.

Naopak v konaní otec deklaroval, že má eminentný záujem realizovať styk s maloletým dieťaťom napriek tomu, že matka mu tento pod rôznymi zámienkami znemožňuje uskutočňovať a tiež s prihliadnutím na okolnosť, že maloletý dlhodobo nie je v kontakte so svojím otcom a otec ani nemá žiadnu možnosť budovať a rozvíjať vzťah so svojím synom. Napriek okolnosti, že kontakt otca s maloletým dieťaťom bol posledne v roku 2020 (mesiac august), je v záujem maloletého dieťaťa, aby kontakt s otcom bol napriek týmto skutočnostiam ako i napriek okolnosti, že dieťa samotné kontakt s otcom odmieta, zachovaný a súčasne sa aj realizoval. Zachovaný však za stanovenia konkrétnych pravidiel, za ktorých bude realizovaný, s potrebou upraviť styk otca s maloletým v pravidelných termínoch, avšak asistovanou formou, čo v konaní v konečnom dôsledku ani sporným nebolo.

Právne za týmto účelom súd v rámci dokazovania vykonal znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, kde v záveroch znaleckého posudku vzhľadom na aktuálny zdravotný stav na strane maloletého dieťaťa znalec jasne deklaroval, že doporučuje v prípade úpravy styku maloletého dieťaťa s otcom, takýto styk realizovať nie len za asistencie odborníka, ale i v prítomnosti matky maloletého dieťaťa. Pokiaľ to bude možné v indiferentnom prostredí.

Súd má za to, že takýmto spôsobom upravený styk otca s maloletým dieťaťom aj za prítomnosti matky, i keď to otec výslovne namieta sa na maloleté dieťa nebude vyvíjať neprimeraný nátlak zo strany otca, naopak s odkazom na závery znaleckého posudku, z ktorých záverov je zrejmé, že dieťa je extrémne citovo naviazané na osobu matky, forma takejto úpravy styku je v prospech maloletého dieťaťa.

Súd zdôrazňuje, že záujem maloletého dieťaťa je prvotné kritérium pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a nie záujem rodičov maloletého dieťaťa. Keďže ústredným záujmom je záujem dieťaťa, je nutné predovšetkým prihliadať na zdravý fyzický a psychický vývoj maloletého a záujem dieťaťa nie je možné zamieňať s individuálnymi záujmami rodičov maloletého dieťaťa.

V danom konaní preto nemožno akceptovať tvrdenia rodičov zo strany matky v absolútnom zúžení úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, pričom úplný zákaz styku rodiča s dieťaťom by prichádzal v úvahu len potencionálneho ohrozenia zdravia dieťaťa a pre prípad zákaz styku by došlo k zásahu do rodičovských práv a povinností (ultima ratio). Naopak, je v prioritnom záujme maloletého, aby vyrastal v pokojnom prostredí, bez stresov, a to i pre prípad realizácie kontaktu s otcom, a preto súd pri hodnotení všetkých dôkazov, okrem znaleckého dokazovania, zohľadnil i samotné vyjadrenie a vôľu maloletého dieťaťa ako i záujem otca prostredníctvom kontaktu s maloletým dieťaťom v rámci realizovania styku, podieľať sa na jeho výchove.

V konaní nebolo sporné, že vzájomné vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa i po ukončení manželského spoluzitia sú vážnym spôsobom naďalej narušené, a to i napriek okolnosti, že už v rámci rozvodového konania súd uložil rodičom aj maloletému dieťaťu výchovné opatrenie s povinnosťou podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu ambulatnou formou, zameranému na zlepšenie vzájomnej komunikácie.

Zo správ Centra pre deti a rodiny Nová Baňa so sídlom Banská Štiavnica mal súd však za preukázané, že doposiaľ takéto výchovné opatrenie nenaplnilo svoj účel, a preto i v tomto rozhodnutí opakovane uložil jednak rodičom ako i maloletému dieťaťu výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu práve za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie a rozvíjania zdravého vzťahu medzi dieťaťom a rodičmi v zariadení Centra pre deti a rodiny Nová Baňa, a to na obdobie 6 mesiacov. Súd rozhodol opakovane o tom, že rodičom bolo uložené výchovné opatrenie v povinnosti podrobiť sa sociálnemu odbornému poradenstvu v identickom zariadení, ako tomu bolo v predchádzajúcom rozhodnutí, keďže dospel k záveru, že pokiaľ by súd určil takúto povinnosť u iného akreditovaného subjektu, za danej situácie a začatej spolupráce s rodičmi, čo i deklaroval otec v konaní, pre prípad určenia iného subjektu by sa jednalo o konanie kontraproduktívne.

Súd rozhodol preto o úprave styku a rozsahu styku otca ako i jeho spôsobu s maloletým dieťaťom tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku, i keď je potrebné uviesť, že pri svojom rozhodovaní súd nevychádzal z predstáv a želaní rodičov (matky a otca), ale z aktuálnej danej situácie prioritne na strane maloletého dieťaťa, ako i z aktuálnych vzťahov rodičov maloletého dieťaťa, kde je zrejmé, že rodičia sú naďalej v pretrvávajúcom niekoľko ročnom konflikte bez akejkoľvek snahy a schopnosti vzájomne sa dohodnúť.

15. Súd zamietol návrh matky v časti, pokiaľ sa domáhala zrušenia uloženej jej povinnosti v rozsudku Okresného súdu v Žiari nad Hronom, sp. zn. 24P/18/2019 - 477, kde matke bola uložená povinnosť informovať otca o aktuálnom zdravotnom stave maloletého a absolvovaných lekárskech vyšetreniach ako aj priebehu jeho školskej prípravy a dosiahnutých výsledkoch formou emailu zaslaného otcovi jedenkrát za dva týždne a to z dôvodu, že matka neuviedla žiadny racionálny dôvod pre takéto rozhodnutie, okrem skutočnosti, ktoré deklarovala, že otec sa reálne o maloleté dieťa dlhodobo nezaujíma. Z dokazovania vykonaného v súdnom konaní však vyplynuli skutočnosti preukazujúce nepravdivosť tvrdení matky. Otec prejavuje skutočný a reálny záujem o maloleté dieťa, maloletého kontaktuje formou emailov a súčasne potvrdil, že aj matka si plní informačnú povinnosť, ku ktorej bola právoplatným rozhodnutím súdu zaviazaná.

Súd nevzhladol žiadne racionálne dôvody i vzhľadom na vážne narušené vzájomné vzťahy rodičov pre to, aby takúto povinnosť, ktorá bola matke uložená predchádzajúcim súdnym rozhodnutím zrušil, a preto návrh v tejto časti ako nedôvodný zamietol.

16. Súd v rámci dokazovania v prejednávanej veci uznesením 9P/24/2021 zo dňa 15.02.2022 nariadil znalecké dokazovanie a ustanovil znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, a to MUDr. Evu Garajovú, ktorý podal súdu znalecký posudok pod číslom 14/2022. Spolu so znaleckým posudkom doručil znalec i vyúčtovanie a následne súd uznesením 9P/24/2021 zo dňa 01.06.2022 priznal znalcovi znalečné vo výške 590,98 €, keďže vyúčtovaná odmena ako i hotové výdavky znalcom boli vyúčtované dôvodne. Súd upravil preto účtáreň tunajšieho súdu na vyplatenie znalečného a hotových výdavkov z rozpočtových prostriedkov tunajšieho súdu.

V konaní vznikli štátu trovy v podobe nákladov, vyplatenej odmeny za znalecké dokazovanie, avšak s prihliadnutím na skutočnosť, že u účastníkov sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov (matka, otec), náhrada trov sa proti účastníkovi zníži o rozsah, ktorý by mu súd priznal. Samotné vyhotovenie znaleckého posudku v prejednávanej veci bolo kľúčovým dôkazným prostriedkom za účelom zistenia skutočného stavu veci, bez ktorého by nebolo možné rozhodnúť, a keďže matka maloletého dieťaťa je nezamestnanou, jej príjem je len opatrovateľský príspevok, ktorý poberá v súvislosti so zabezpečením starostlivosti o dieťa a otec maloletého dieťaťa dlhodobo odo dňa 16.08.2021 je práceneschopný, o náhrade trov, ktoré vznikli štátu súd rozhodol tak, že štátu nárok na náhradu trov nepriznal.

17. O trovách konania vo vzťahu k účastníkom súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania a súčasne ani žiaden z účastníkov konania nežiadal výslovne náhradu trov konania priznať, a preto súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Proti dohode rodičov vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktorú súd rozsudkom schválil, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Toto právo nemajú účastníci konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (EP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.